Kadının abdestte başörtüsünün üzerini mesh etmesinin hükmü

[Türkçe — Turkish — تركي]

Muhammed b. Salih el-Useymîn

Terceme: Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2012 - 1433

IslamHouse.com

﴿ حكم مسح المرأة على خمارها في الوضوء ﴾

« باللغة التركية »

محمد بن صالح العثيمين

ترجمة: محمد شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2012 - 1433

IslamHouse.com

بسم الله الرحمن الرحيم

Soru:

Bir kadının, abdest alırken başörtüsünün üzerini mesh etmesi câiz midir?

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

İslâm âlimleri,kadının başörtüsünün üzerini mesh etmesinin hükmü konusunda üç görüş ayrılığına varmışlardır:

Birincisi:

Âlimlerin çoğunluğu (cumhur) -ki İmam Ahmed'in bir rivâyeti de böyledir-,kadının,sadece başörtüsünün üzerini mesh etmesinin câiz olmadığı görüşüne varmışlar ve eğer başörtüsünün üzerini mesh ederse, abdestinin geçersiz olacağına hükmetmişlerdir. Ancak mesh sırasında eldeki suyun ıslaklığı başörtüsünden başına geçecek derecede ince ise, bu takdirde abdesti geçerlidir, demişlerdir.

İmam Mâlik -Allah ona rahmet etsin-, başörtüsünü mesh eden kadın hakkında "el-Mudevvene"de şöyle demiştir[1]:

"Bu kadın, hem namazını, hem de abdestini yenilemesi gerekir."

Burada şu konuya dikkat çekmemiz gerekiyor: İmam Şâfiî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda gelen hadisin sahih olduğuna itibar ederek imâmenin üzerini mesh etmenin câiz olduğunu belirtmiştir. Nitekim bu konuda hadisler sahih olarak gelmiştir.

Tıpkı Sahih-i Müslim'de geçen Bilal'in -Allah ondan râzı olsun- hadisi gibi...

Hadis şöyledir:

((أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّٱللَّهُعَلَيۡهِوَسَلَّمَ مَسَحَ عَلَى الْخُفَّيْنِ وَالْخِمَارِ.)) [رواه مسلم]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- çarıkların (mestlerin) **ve imâmenin üzerini mesh etti."**[2]

---

[1] ; c: 1, s: 14

[2] Müslim; hadis no: 275

Bu sebeple Şâfiî'nin -Allah ona rahmet etsin-, erkeklerin imâmeleri ile kadınların başörtülerinin üzerini mesh edilmesini câiz görenler grubuna dâhil edilmesi gerekir.

İkincisi:

Başka bir rivâyette Hanbelî âlimleri, imamları Ahmed b.Hanbel'den naklederek imâme ve başörtüsü-nün üzerini mesh etmenin câiz olacağı ve abdestin geçerli olacağı görüşüne varmışlardır. Bu, İbn-i Hazm'ın da -Allah ona rahmet etsin- görüşüdür.

İbn-i Hazm -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"İmâme, başörtüsü, takke, külah, kask, miğfer veya bunun dışında başa giyilen her şeyin üzerini mesh etmek câizdir. Bu konuda, ister sebep olsun veya olmasın, erkek ve kadın aynı hükümdedir."[1]

Üçüncüsü:

Üçüncü bir grup, çıkarılması zor ile kolay olan diye ikiye ayırmışlar ve çıkarılması zor olanın üzerini

---

[1] el-Muhallâ; c: 1, s: 303

mesh etmenin câiz olduğu, çıkarılması kolay olmayanın anın ise üzerini mesh etmenin câiz olmadığı görüşüne varmışlardır. Bu, Şeyhuslislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- ve günümüz âlimlerinden Muhammed b. Salih el-Useymîn'in görüşüdür.

Şeyhuslislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Kadının, çenesinin altından doladığı başörtüsünün üzerini mesh etmesi konusunda iki rivâyet vardır:

Birincisi: Kadının, abdest alırken (başı yerine) başörtüsünün üzerini mesh etmesi câiz değildir. Çünkü başın meshi konusunda gelen ruhsat delilleri, kesin bir şekilde erkeğe has kılınmıştır. Kadının durumu ise şüphelidir. Çünkü başörtüsü, zaten kadının başına bağlıdır (yani zaruret durumu yoktur).Başörtüsü kadın için, başı koruyucu gibidir.

İkincisi: Kadının, abdest alırken (başı yerine) başörtüsünün üzerini mesh etmesi câizdir. Bu rivâyet, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şu emri gereği daha açıktır:

((اِمْسَحُوا عَلَى الْخُفَّيْنِ وَالْخِمَارِ.)) [رواه أحمد]

"(Abdest alırken) **çarıkların** (mestlerin) **ve imâmenin üzerini mesh edin."**[1]

Tahkikçiler şöyle demişlerdir:

"Bu, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sözünden değil de fiilinden olan sahih bir hadistir. Başı örten imâmenin üzerini mesh etme konusundaki bu emre, erkeklerle birlikte kadınlar da dahildirler. Tıpkı çarıkların (mestlerin) üzerini mesh etme konusunda erkeklerle birlikte kadınların da dahil olduğu gibi...

Çünkü başına giydiği şeyin üzerini mesh etmek erkeğe câiz olduğuna göre, erkeğin başına giydiği imâme hükmünde olduğu için kadına da câizdir. Yine başörtüsü, genellikle çıkarılması zor olan bir giysi gibi olduğu için erkeğin imâmesine benzer,hatta (başörtüsünü çıkarmamak) imâmeden daha önce gelir.Ayrıca kadının başörtüsü, erkeğin imâmesinden daha çok

[1] Ahmed; 39/325

örter, çıkarılması ise, imâmeden daha zordur.Kadının başörtüsüne ihtiyacı ise, çarıklardan daha fazladır."[1]

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"...Her hâlükârda şöyle diyebiliriz: Hava soğuk olursa veya çıkarılıp tekrar bağlanması zor olursa, bu gibi durumda başörtüsünün üzerini mesh etmekte bir sakınca yoktur. Böyle bir durum yoksa, kadının başörtüsünün üzerini mesh etmemesi daha evlâdır. Çünkü bu konuda hiçbir sahih delil gelmemiştir."[2]

Üçüncü görüş, bu meselede en tercihli olan görüştür .Çünkü Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den sâbit olduğuna göre o imâmesinin üzerini mesh etmiştir.Bu konuda erkeğin imâmesi ile kadının başörtüsü arasında hiçbir fark yoktur. Hatta kadın için bunun câiz olması, -Şeyhuslislâm İbn-i Teymiyye'nin -Allah ona rahmet etsin- zikrettiği sebepler nedeniyle- daha evlâdır.

---

[1] Şerhu'l-Umde; c: 1, s: 265-266

[2] eş-Şerhu'l-Mumti'; c: 1, s: 239

Buna göre başı örten her şeyin üzeri mesh edilmez. Ancak kadının, saçının (yabancı erkeklere) gözükmesinden endişe etmesi veya kadının başına kına sürdüğünden dolayı saçını örtmesi veyahut da hava soğuk olduğu için hastalanmaktan endişe etmesi gibi, buna benzer mazeretlerde kadının başörtüsünün üzerini mesh etmesi câizdir.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.